Ersättning för sveda och värk 2026

Med sveda och värk avses personligt fysiskt och psykiskt lidande under akut sjuktid. Ersättning för sveda och värk lämnas för denna tid.

Den akuta sjuktiden pågår till dess att den skadade har tillfrisknat eller invaliditetstillstånd har inträtt. Invaliditetstillstånd har inträtt då den akuta vården och behandlingen i egentlig mening har upphört och/eller då det medicinska tillståndet kan anses vara stationärt.

Vid beräkning av ersättning för sveda och värk ska skadans art, vårdform och sjuktidens längd beaktas. Ersättning för sveda och värk lämnas med hela grundbelopp oaktat sjukskrivningsgrad vilket innebär att någon reducering av beloppet inte ska ske vid sjukskrivning under 100 procent. Detta innebär att hela grundbelopp ska lämnas även vid t.ex. 75, 50 och 25 procent sjukskrivning.

Vid bedömningen av ersättning för sveda och värk ska den skadades fysiska och psykiska tillstånd beaktas. Det är inte ovanligt att den fysiska skadan på ett tidigt stadium är att anse som bestående medan eventuella psykiska besvär som har uppkommit som en följd av skadan kan pågå under en längre tid. Ersättning kan då lämnas för sveda och värk till dess att det konstateras att de sammantagna akuta skadeverkningarna antingen helt upphört eller blivit bestående. Vid psykiska besvär krävs dock, för att akut sjuktid ska anses pågå, att den skadade genomgår adekvata terapeutiska åtgärder.

Den akuta sjuktiden kan vara både kortare och längre än sjukskrivningstiden. Om akut sjuktid fortgår även efter det att den skadade har återgått i arbete, bör det förhållandet att sjukskrivningen har upphört inte hindra att ersättning lämnas även för tid därefter, om besvären i övrigt från medicinsk synpunkt hade motiverat sjukskrivning. Det ska framhållas att det vid psykiska besvär, även vid sådana besvär som orsakar ett svårt lidande, ofta från behandlingssynpunkt är önskvärt att en sjukskrivning undviks, trots att besvären i och för sig väl kunde ha motiverat en sådan. I nu angivna fall samt i fall då det gäller barn och pensionärer får man göra en uppskattning av den totala akuta sjuktiden. Skulle förlängning av sjukskrivningstiden ske endast i avvaktan på t.ex. arbetsvårdande åtgärder ska förlängningen inte beaktas som akut sjuktid.

Grundbelopp per månad

Vårdform		
1. Sjukhusvård	under **tolv månader** från skadedagen*	efter **ett år** från skadedagen*
1.1 För svår skada (se Anm. nedan)	7 700 kr	5 100 kr
1.2 För annan skada	5 800 kr	3 900 kr
2. Annan vård än sjukhusvård	under **tolv månader** från skadedagen alt. från utskrivning från sjukhus (dock längst under tolv månader från skadedagen)*	efter **ett år** från skadedagen*
	3 200 kr	2 100 kr

* Vid ny akut sjuktid, t.ex. på grund av skadebetingade operationer, ska ersättningsbeloppet under tolv månader från skadedagen användas. Om den nya akuta sjuktiden pågår under längre tid än tolv månader ska grundbeloppet reduceras efter ett år från det att den nya akuta sjuktiden inträtt på samma sätt som vid den ursprungliga akuttiden.

Anm: Till **svår fysisk skada** hänförs allvarliga fall av dubbelsidig syn- eller hörselnedsättning samt svåra förlamningstillstånd och total eller i det närmaste total urin- och/eller fekal inkontinens. Hit hänförs också svåra skador i form av exempelvis multitrauma samt omfattande skallskada/ansiktsskada/brännskada/vävnadsskada som påverkar ADL-funktionen och kräver specialistsjukvård.

Anm: Till **svår psykisk skada** hänförs tillstånd med avskärmning från omgivningen genom exempelvis stumhet, minnesförlust (amnesi på psykogen bas), svåra frekventa återupplevanden av aktuell händelse, mycket svåra ångestattacker och psykotiska reaktioner på reaktiv bas eller påtaglig försämring av tidigare psykos. En svår psykisk skada medför en påtaglig objektivt mätbar funktionsnedsättning/-inskränkning i relation till utlösande trauma som kräver avancerade insatser från specialistpsykiatrin och medför allvarligt nedsatt ADL-funktion.

Höjning av ersättningen i vissa fall

Utöver grundbeloppet kan ett tillägg lämnas enligt följande.

Tillägg för sådana fall som anges nedan och i likvärdiga fall beräknas på det grundbelopp som gäller ovan under punkt 1.1 ”Sjukhusvård för svår skada”.

50 %	Vård på intensivvårdsavdelning, intensivvårdsneuropati och -myopati samt skallsträck

Tillägg för sådana fall som anges nedan och i likvärdiga fall beräknas på det grundbelopp som gäller för aktuell vårdform ovan under punkt 1 och 2.

40 %	Två externa fixatorer eller en extern fixator som fixerar större leder d.v.s. proximalt om handleden respektive fotleden
30 %	Halo-väst, externfixation av bäckenfraktur, tibia- eller femursträck, käkfixation och upprepade större operationer
20 %	Hög armgips (inkl. armbåge, bästa arm), korsettbehandling av kotfraktur, externfixation av lårben, överarmsben eller dominant handled, tarmstomi, blåsstomi, djupa infektioner med dagliga omläggningar (under omläggningstiden) och mer omfattande gipsfixation av dominanta handen
10 %	Hög armgips (sämsta arm), helbensgips eller externfixation av underben, externfixation av icke-dominant handled och mer omfattande gipsfixation av icke-dominant hand

Under behandlingstiden i hemmet kan tillägg lämnas vid allvarliga fall av dubbelsidig syn- eller hörselnedsättning samt vid svåra förlamningstillstånd och vid total eller i det närmaste total urin- och/eller fekal inkontinens. Tillägg kan också lämnas vid svårt psykiskt lidande och vid svår smärta. Ersättningen kan i dessa fall höjas med 10 - 40 procent av grundbeloppet som gäller ovan under punkt 2 ”Annan vård än sjukhusvård”.

Tillägg enligt ovan kan lämnas med sammanlagt högst 50 procent av det grundbelopp som anges under aktuell vårdform.

Åtgärder som får anses innefattas i grundbeloppen och inte medför förhöjning är exempelvis underbensgips, underarmsgips, knäkappa, gång med en eller två kryckkäppar, gångbockar samt enklare dränage (galla) även om dränaget sitter under mycket lång tid.

Ersättning vid särskilda fall

För fysiskt eller psykiskt smärtsam behandling som sker under icke akut sjuktid lämnas ersättning med 319 kr per behandlingstillfälle.